

Sammansättningsreglerna för Högsta domstolen och Regeringsrätten

Sammanfattning

I betänkandet behandlar utskottet regeringens proposition 2008/09:117 Sammansättningsreglerna för Högsta domstolen och Regeringsrätten.

Regeringen föreslår i propositionen att de lagstadgade kraven på att Högsta domstolen och Regeringsrätten ska vara indelade i avdelningar tas bort. I stället överläts åt domstolarna att besluta om indelning i avdelningar.

Vidare föreslås förändringar av sammansättningsreglerna för Högsta domstolen och Regeringsrätten. Sammansättningen med fem ledamöter förbehålls prövning i sak av sådana frågor som utgör domstolarnas centrala rättskipande uppgifter. I övriga fall ska det enligt förslaget överlämnas åt domstolarna att för varje mål eller ärende besluta sammansättningen. Regeln om halvt plenum för Högsta domstolen tas bort. Därutöver anpassas sammansättningsreglerna för Högsta domstolen och Regeringsrätten så att de blir mer likartade.

Förslagen väntas leda till ökad effektivitet. Till följd av detta kan domstolarna ägna mer tid åt prejudikatbildning.

Lagändringarna föreslås träda i kraft den 1 juli 2009.

Ingen motion har väckts med anledning av propositionen, och justitieutskottet föreslår att riksdagen antar regeringens lagförslag.

Innehållsförteckning

Sammanfattning	1
Utskottets förslag till riksdagsbeslut	3
Utskottets överväganden	4
Sammansättningsreglerna för Högsta domstolen och Regeringsrätten	4
<i>Bilaga 1</i>	
Förteckning över behandlade förslag	6
Propositionen	6
<i>Bilaga 2</i>	
Regeringens lagförslag	7

Utskottets förslag till riksdagsbeslut

Regeringens lagförslag

Riksdagen antar regeringens förslag till

1. lag om ändring i rättegångsbalken,
2. lag om ändring i lagen (1971:289) om allmänna förvaltningsdomstolar,
3. lag om ändring i lagen (1974:579) om handläggningen av nådeärenden,
4. lag om ändring i lagen (2006:304) om rättsprövning av vissa regeringsbeslut.

Därmed bifaller riksdagen proposition 2008/09:117.

Stockholm den 2 april 2009

På justitieutskottets vägnar

Thomas Bodström

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Thomas Bodström (s), Inger Davidson (kd), Henrik von Sydow (m), Krister Hammarbergh (m), Margareta Persson (s), Johan Linander (c), Elisebeht Markström (s), Karl Gustav Abramsson (s), Inge Garstedt (m), Helena Bouveng (m), Lena Olsson (v), Kerstin Haglö (s), Max Andersson (mp), Helena Bargholtz (fp) och Boriana Åberg (m).

Utskottets överväganden

Sammansättningsreglerna för Högsta domstolen och Regeringsrätten

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen antar regeringens lagförslag.

Bakgrund

Det antal ledamöter som minst måste finnas i de högsta domstolarna har minskats ett flertal gånger under senare år. Jämsides med minskningen av antalet ledamöter har sammansättningsreglerna reformerats. Genom att göra det möjligt för domstolarna att företa alltfler prövningar med färre ledamöter än fem har arbetet enligt regeringen i högre grad kunnat koncentreras på prejudikatmålen.

En effekt av minskningarna av antalet ledamöter är att det antal ledamöter som kan indelas på varje avdelning sjunker. I en framställning som Högsta domstolen har lämnat till Justitiedepartementet har domstolen påpekat att det totala antalet ledamöter i domstolen nu är så litet att den ena avdelningen under vissa perioder har bestått av endast sex justitieråd. Enligt Högsta domstolen är detta antal något för litet för en avdelning. Det kan därför enligt domstolen komma att uppstå ett behov av att avskaffa avdelningsindelningen. Eftersom detta behov kan behöva tillgodoses med kort varsel, t.ex. på grund av att Lagrådet behöver utökas, har Högsta domstolen föreslagit att kravet på avdelningsindelning i rättegångsbalken tas bort (dnr Ju2004/1128/DOM).

Högsta domstolen har till Justitiedepartementet också framfört att det borde övervägas om sammansättningsreglerna kan utformas så att Högsta domstolen själv utifrån det enskilda målets beskaffenhet ska kunna avgöra vilken sammansättning som ska användas (dnr Ju2002/9204/DOM).

Vidare har Regeringsrätten i en framställning till Justitiedepartementet 2003 lämnat förslag till vissa ändringar i de sammansättningsregler som gäller för Regeringsrätten. Innebörden av förslagen är dels att Regeringsrätten i vissa fall ska kunna pröva frågan om att bevilja prövningstillstånd i kammarrätt med tre ledamöter, dels att Regeringsrätten i vissa fall ska kunna pröva frågor om prövningstillstånd i Regeringsrätten med fler än tre ledamöter (dnr Ju2003/7157/DOM).

Med anledning bl.a. av framställningarna från Högsta domstolen och Regeringsrätten remitterade Justitiedepartementet i juli 2008 promemorian Sammansättningsreglerna i Högsta domstolen och Regeringsrätten (Ds

2008:50). I promemorian görs en allmän översyn av avdelningsindelningen och sammansättningsreglerna för både Högsta domstolen och Regeringsrätten.

Frågan om de högsta domstolarnas organisation och frågor om domstolarnas sammansättning har enligt regeringen visst samband. Det finns också enligt regeringen ett intresse av att reglerna för Högsta domstolen och Regeringsrätten är likartat utformade. I likhet med vad som har konstaterats i promemorian framstår det enligt regeringen mot den bakgrunden som lämpligt att de frågor som Högsta domstolen och Regeringsrätten tar upp i sina respektive framställningar behandlas tillsammans. Regeringen konstaterar också att de sammansättningsregler som gäller för de högsta domstolarna på senare år har genomgått ett flertal förändringar och att det därför även finns ett behov av att mer allmänt se över dessa regler.

Lagförslagen i regeringens nu lämnade proposition har granskats av Lagrådet som har lämnat förslagen utan erinran.

Propositionens huvudsakliga innehåll

I propositionen föreslås att de lagstadgade kraven på att Högsta domstolen och Regeringsrätten ska vara indelade i avdelningar tas bort. I stället överläts åt domstolarna att besluta om indelning i avdelningar.

Vidare föreslås förändringar av sammansättningsreglerna för Högsta domstolen och Regeringsrätten. Sammansättningen med fem ledamöter förbehålls prövning i sak av sådana frågor som utgör domstolarnas centrala rättskipande uppgifter. I övriga fall ska det enligt förslaget överlämnas åt domstolarna att för varje mål eller ärende besluta sammansättningen. Regeln om halvt plenum för Högsta domstolen tas bort. Därutöver anpassas sammansättningsreglerna för Högsta domstolen och Regeringsrätten så att de blir mer likartade.

Förslagen väntas leda till ökad effektivitet. Till följd av detta kan domstolarna ägna mer tid åt prejudikatbildning.

Lagändringarna föreslås träda i kraft den 1 juli 2009.

Regeringens förslag till riksdagsbeslut finns i bilaga 1 och lagförslagen finns i bilaga 2.

Utskottets ställningstagande

Propositionen har inte föranlett något motionsyrkande eller några andra erinringar under utskottsbehandlingen. Utskottet kan inte komma till någon annan slutsats än att den föreslagna lagstiftningen är ändamålsenlig och att förslagen kan förväntas leda till ökad effektivitet och få till följd att domstolarna kan ägna mer tid åt prejudikatbildning.

Med det anförda föreslår utskottet att riksdagen antar de i propositionen framlagda lagförslagen.

BILAGA 1

Förteckning över behandlade förslag

Propositionen

Proposition 2008/09:117 Sammansättningsreglerna för Högsta domstolen och Regeringsrätten:

Riksdagen antar regeringens förslag till

1. lag om ändring i rättegångsbalken,
2. lag om ändring i lagen (1971:289) om allmänna förvaltningsdomstolar,
3. lag om ändring i lagen (1974:579) om handläggningen av nådeärenden,
4. lag om ändring i lagen (2006:304) om rättsprövning av vissa regeringsbeslut.

BILAGA 2

Regeringens lagförslag

1 Förslag till lag om ändring i rättegångsbalken

Härigenom föreskrivs i fråga om rättegångsbalken¹

dels att i 3 kap. 2 och 8 §§, 10 kap. 20 §, 11 kap. 5 §, 14 kap 7 a §, 19 kap. 11 §, 21 kap. 2 §, 58 kap. 12 §, rubriken till 3 kap. och rubriken närmast före 54 kap. orden ”högsta domstolen” ska bytas ut mot ”Högsta domstolen”,

dels att nuvarande 3 kap. 5 och 6 §§ ska betecknas 3 kap. 6 och 5 §§,

dels att 3 kap. 4 §, de nya 3 kap. 5 och 6 §§ samt 3 kap. 7 § ska ha följande lydelse,

dels att det i balken ska införas tre nya paragrafer, 3 kap. 5 a, 5 b och 6 a §§, av följande lydelse.

*Nuvarande lydelse**Föreslagen lydelse***3 kap.****4 §²**

Högsta domstolen består av fjorton justitieråd eller det högre antal som behövs. Justitieråden skall vara lagfarna. De får inte inneha eller utöva något annat ämbete.

Regeringen förordnar ett av justitieråden att vara domstolens ordförande.

Högsta domstolen skall vara delad i två eller flera avdelningar. Avdelningarna är lika behöriga att ta upp mål som Högsta domstolen handlägger.

Högsta domstolens ordförande är även ordförande på en avdelning. Ordförande på annan avdelning är det justitieråd som regeringen förordnar.

I Högsta domstolen ska det finnas fjorton justitieråd eller det högre antal som behövs. Justitieråden ska vara lagfarna. De får inte inneha eller utöva något annat ämbete.

Regeringen förordnar ett av justitieråden att vara Högsta domstolens ordförande.

Högsta domstolen får vara indelad i avdelningar. Om Högsta domstolen är indelad i avdelningar, är Högsta domstolens ordförande även ordförande på en avdelning. Ordförande på annan avdelning är det justitieråd som regeringen förordnar.

¹ Senaste lydelse av

3 kap. 2 § 1974:573

3 kap. 8 § 1985:934

10 kap. 20 § 1987:747

11 kap. 5 § 1987:747

14 kap. 7 a § 1987:747

21 kap. 2 § 1987:747

58 kap. 12 § 1988:1451.

² Senaste lydelse 2003:1149. Ändringen innebär bl.a. att femte stycket upphävs.

Justitieråden indelas till tjänstgöring på avdelningarna för viss tidsperiod enligt de grunder som Högsta domstolen beslutar.

När ett justitieråd på grund av sjukdom eller därmed jämförlig omständighet inte kan tjänstgöra i Högsta domstolen, får den som avgått med ålderspension från sin tjänst som justitieråd förordnas att tillfälligt tjänstgöra som ersättare. Vad som i lag eller annan författning föreskrivs om justitieråd skall även tillämpas på ersättare.

6 §

En avdelning av Högsta domstolen är domför med fem ledamöter. Fler än sju ledamöter får inte sitta i rätten.

Om prövningen är enkel, är avdelningen domför med tre ledamöter vid prövning av

- 1. frågor om häktning och reseförbud som avses i 55 kap. 8 § andra stycket tredje meningen,*
- 2. ansökningar om resning eller återställande av försutten tid,*
- 3. klagan över domvilla,*

När ett justitieråd på grund av sjukdom eller därmed jämförlig omständighet inte kan tjänstgöra i Högsta domstolen, får den som har avgått med ålderspension från sin tjänst som justitieråd förordnas att tillfälligt tjänstgöra som ersättare. Det som i lag eller annan författning föreskrivs om justitieråd ska även tillämpas på ersättare.

5 §³

Rätten ska, om inte annat följer av andra stycket eller 5 a § andra stycket, bestå av minst fem ledamöter vid prövning av själva saken i

1. mål där prövningstillstånd har beviljats av Högsta domstolen,

2. mål där Högsta domstolen är första domstolsinstans,

3. mål där talan har väckts i hovrätt och överklagande har skett till Högsta domstolen,

4. mål som har överklagats av Justitiekanslern eller av en justitieombudsman,

5. ärenden om resning, återställande av försutten tid eller klagan över domvilla, om prövningen inte är enkel, och

6. ärenden enligt lagen (1957:668) om utlämning för brott.

Om en framställning i ett mål där Högsta domstolen är första domstolsinstans inte innefattar laga skäl för talan eller det annars är uppenbart att talan är ogrundad, får rätten bestå av tre eller fyra ledamöter när dom i målet meddelas utan att stämning har utfärdats.

³ Senaste lydelse av tidigare 6 § 2005:195.

4. frågor om återförvisning av mål till hovrätt,

5. frågor om beviljande av prövningstillstånd i hovrätt, eller

6. frågor om avvisning av en ansökan eller klagan som har getts in omedelbart till Högsta domstolen men som domstolen inte skall pröva som första instans.

Om en framställning i ett mål som skall tas upp omedelbart av Högsta domstolen inte innefattar laga skäl för talan eller det annars är uppenbart att talan är ogrundad, är avdelningen domför med tre ledamöter när dom i målet meddelas utan att stämning har utfärdats.

En avdelning är domför med en ledamot vid avslag på eller avvisning av en ansökan om resning eller återställande av försutten tid eller en klagan över domvilla, om

1. Högsta domstolen tidigare beträffande samma avgörande har avslagit en ansökan eller klagan från samma sökande eller klagande, och

2. sökanden eller klaganden inte anför något nytt som är av betydelse för prövningen av ansökningen eller klagan.

Frågor om prövningstillstånd i Högsta domstolen får avgöras av en ledamot. Fler än tre ledamöter får inte delta. Frågor om prövningstillstånd som har förklarats vilande enligt 54 kap. 11 § andra stycket avgörs dock av de ledamöter som prövar målet.

En avdelning är domför med en ledamot vid prövning av

1. frågor om avskrivning av mål efter återkallelse eller efter det att ett överklagande har förfallit,

2. frågor om avvisning av ett överklagande hos Högsta domstolen,

3. frågor om förening av mål enligt 14 kap. 7 a §,

När Högsta domstolen avger ett sådant yttrande som avses i 2 § lagen (1974:579) om handläggningen av nådeärenden ska rätten bestå av minst tre ledamöter.

4. överklagande av hovrätts avvisningsbeslut som avses i 54 kap. 17 §,

5. frågor som avses i 55 kap. 8 § andra stycket första och andra meningarna, eller

6. en ansökan om resning eller återställande av försutten tid eller en klagan över domvilla när ansökningen eller klagan inte innefattar laga skäl för den begärda åtgärden eller det annars är uppenbart att den är ogrundad.

5 a §

I andra fall än sådana som avses i 5 § beslutar Högsta domstolen för varje mål eller ärende hur många ledamöter som ska ingå i rätten.

Det som sägs i första stycket gäller även vid prövning av

1. frågor om beviljande av prövningstillstånd i hovrätt,

2. frågor om återförvisning av mål till hovrätt, och

3. överklagande av hovrätts avvisningsbeslut som avses i 54 kap. 17 §.

5 b §

Fler än sju ledamöter får inte ingå i rätten, om inte annat följer av 6 §.

5 §

Finner någon av Högsta domstolens avdelningar vid överläggning till dom eller beslut att den mening som råder på avdelningen avviker från en rättsgrundsats eller lagtolkning, som förut varit antagen av Högsta domstolen, får avdelningen besluta att målet eller, om det är lämpligt, en viss fråga i målet skall avgöras av Högsta domstolen i dess helhet eller med nio ledamöter. Sådant

6 §⁴

Om det vid överläggning till dom eller beslut framkommer att den mening som råder i rätten avviker från en rättsgrundsats eller lagtolkning, som förut varit antagen av Högsta domstolen, får rätten besluta att målet eller, om det är lämpligt, en viss fråga i målet ska avgöras av Högsta domstolen i dess helhet. Ett sådant beslut får också meddelas om det i annat fall är av särskild betydelse

⁴ Senaste lydelse av tidigare 5 § 1996:157.

beslut får också meddelas om det i annat fall är av särskild betydelse för rättstillämpningen att målet eller viss fråga avgörs av Högsta domstolen i dess helhet *eller med nio ledamöter. Vid prövning med nio ledamöter skall målet eller frågan hänskjutas till avgörande av domstolen i dess helhet, om minst tre av de nio ledamöterna begär detta.*

Om det i särskilda, för avdelningen kända domar eller beslut, på olika tider har gjort sig gällande mot varandra stridande åsikter i fråga om viss rättsgrundsats eller lagtolkning inom Högsta domstolen, gäller första stycket första meningen endast om avdelningen finner att den rådande meningen avviker från den dom eller det beslut som meddelades senast.

Första stycket gäller inte mål som angår den som är häktad eller mål som annars enligt särskild föreskrift kräver ett skyndsamt avgörande, om målet inte utan menlig tidsutdräkt kan avgöras av Högsta domstolen i dess helhet *eller med nio ledamöter.*

När ett mål eller en fråga avgörs av Högsta domstolen i dess helhet, *skall, om laga hinder inte möter, alla justitieråden delta i avgörandet.*

för rättstillämpningen att målet eller *en* viss fråga avgörs av Högsta domstolen i dess helhet.

Om det i olika domar eller beslut av Högsta domstolen har gjort sig gällande mot varandra stridande åsikter i fråga om *en* viss rättsgrundsats eller lagtolkning, gäller första stycket första meningen endast om *rätten* finner att den rådande meningen avviker från den dom eller det beslut som meddelades senast.

Första stycket gäller inte mål som angår den som är häktad eller mål som annars enligt särskild föreskrift kräver ett skyndsamt avgörande, om målet inte utan menlig tidsutdräkt kan avgöras av Högsta domstolen i dess helhet.

När ett mål eller en fråga avgörs av Högsta domstolen i dess helhet *ska alla justitieråd som inte har förhinder delta i avgörandet.*

6 a §

Om rätten består av fler än två ledamöter och en av dessa får förhinder sedan handläggningen har påbörjats, är rätten ändå domför.

7 §⁵

När *en* avdelning behandlar ansökan om resning eller klagan över domvilla i ett mål som

När Högsta domstolen behandlar *en* ansökan om resning eller *en* klagan över domvilla i ett mål som

⁵ Senaste lydelse 1994:1034.

avgjorts av Högsta domstolen, får inte någon ledamot som deltagit i det tidigare avgörandet *tjänstgöra på avdelningen*, om tillräckligt antal ledamöter ändå finns *att tillgå* inom domstolen.

har avgjorts av Högsta domstolen, får inte någon ledamot som deltagit i det tidigare avgörandet *ingå i rätten*, om *ett* tillräckligt antal ledamöter ändå finns *tillgängligt* inom domstolen.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 2009.

2 Förslag till lag om ändring i lagen (1971:289) om allmänna förvaltningsdomstolar

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (1971:289) om allmänna förvaltningsdomstolar¹

dels att i 3 och 7 §§ ordet ”regeringsrätten” ska bytas ut mot ”Regeringsrätten”,

dels att 4–6 §§ ska ha följande lydelse,

dels att det i lagen ska införas tre nya paragrafer, 4 b, 4 c och 5 a §§, av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Regeringsrätten är delad i två eller flera avdelningar. Avdelningarna är lika behöriga att upptaga mål som regeringsrätten handlägger.

Regeringsrättens ordförande är ordförande på en avdelning. Ordförande på annan avdelning är det regeringsråd som regeringen förordnar.

Föreslagen lydelse

4 §²

Regeringsrätten får vara indelad i avdelningar. Om Regeringsrätten är indelad i avdelningar, är Regeringsrättens ordförande även ordförande på en avdelning. Ordförande på annan avdelning är det regeringsråd som regeringen förordnar.

4 a §³

På avdelning dömer fem regeringsråd. Avdelningen är dock domför med fyra regeringsråd, om tre av dessa är ense om slutet.

Rätten ska, om inte annat följer av andra och tredje styckena eller 4 b § andra stycket, bestå av minst fem ledamöter vid prövning av själva saken i

1. mål där prövningstillstånd har beviljats av Regeringsrätten,

2. mål där Regeringsrätten är första domstolsinstans,

3. mål som avses i 35 § tredje stycket förvaltningsprocesslagen (1971:291), och

4. mål om resning eller återställande av försutten tid, om prövningen inte är enkel.

Vid prövning av ansökningar om resning eller återställande av försutten tid och vid prövning av frågor som avses i 28 §

I mål som avses i första stycket är rätten domför med fyra ledamöter om tre av dessa är ense om slutet.

¹ Senaste lydelse av 3 § 1996:156.

² Senaste lydelse 1981:1092. Ändringen innebär bl.a. att andra stycket upphävs.

³ Senaste lydelse 1998:373.

förvaltningsprocesslagen (1971:291) är avdelningen domför med tre regeringsråd, om prövningen är av enkel beskaffenhet. Har regeringsrätten tidigare avslagit en ansökan om resning från samma sökande beträffande samma avgörande och anför sökanden inget nytt som är av betydelse för prövningen av ansökningen, är avdelningen dock domför med ett regeringsråd, om ansökningen avslås eller avvisas.

Vid prövning av talan mot ett beslut där ett överklagande har avvisats såsom för sent inkommet samt vid beslut om avskrivning av mål efter återkallelse är avdelningen domför med ett regeringsråd.

Frågor om prövningstillstånd får avgöras av ett regeringsråd. Fler än tre regeringsråd får inte delta. Detsamma gäller vid behandling av andra frågor i mål där prövningstillstånd krävs för prövning av överklagande, om frågorna behandlas före eller i samband med frågan om prövningstillstånd.

I mål om rättsprövning enligt lagen (2006:304) om rättsprövning av vissa regeringsbeslut får rätten bestå av tre eller fyra ledamöter om det är fråga om att avvisa en för sent inkommen ansökan eller om prövningen annars är enkel.

När Regeringsrätten avger ett sådant yttrande som avses i 2 § lagen (1974:579) om handläggningen av nådeärenden ska rätten bestå av minst tre ledamöter.

4 b §

I andra fall än sådana som avses i 4 a § beslutar Regeringsrätten för varje mål eller ärende hur många ledamöter som ska ingå i rätten.

Det som sägs i första stycket gäller även vid prövning av

1. frågor om beviljande av prövningstillstånd i kammarrätt, och

2. överklagade beslut enligt vilka ett överklagande har avvisats som för sent inkommet.

4 c §

Fler än sju ledamöter får inte ingå i rätten, om inte annat följer av 5 §.

5 §

Finner avdelning vid överläggning till avgörande av mål, att den mening som råder på avdelningen avviker från rättsgrundsats eller lagtolkning, som förut varit antagen av regeringsrätten, får avdelningen förordna, att målet eller, om det kan ske, endast viss fråga i målet skall avgöras av regeringsrätten i dess helhet. Sådant förordnande får också meddelas, om det i annat fall är av särskild betydelse för rättstillämpningen att målet eller viss fråga avgöres av regeringsrätten i dess helhet.

Har i olika avgöranden av regeringsrätten kommit till uttryck mot varandra stridande åsikter i fråga om viss rättsgrundsats eller lagtolkning, äger första stycket tillämpning endast om avdelningen finner att den rådande meningen avviker från det senast meddelade avgörandet.

När mål avgöres av regeringsrätten i dess helhet, skall alla ledamöterna deltaga i avgörandet, om ej laga hinder möter.

Om det vid överläggning till dom eller beslut framkommer att den mening som råder i rätten avviker från en rättsgrundsats eller lagtolkning, som förut varit antagen av Regeringsrätten, får rätten besluta att målet eller, om det är lämpligt, en viss fråga i målet ska avgöras av Regeringsrätten i dess helhet. Ett sådant beslut får också meddelas om det i annat fall är av särskild betydelse för rättstillämpningen att målet eller en viss fråga avgörs av Regeringsrätten i dess helhet.

Om det i olika domar eller beslut av Regeringsrätten har kommit till uttryck mot varandra stridande åsikter i fråga om en viss rättsgrundsats eller lagtolkning, gäller första stycket första meningen endast om rätten finner att den rådande meningen avviker från den dom eller det beslut som meddelades senast.

När ett mål eller en fråga avgörs av Regeringsrätten i dess helhet ska alla regeringsråd som inte har förhinder delta i avgörandet.

5 a §

Om rätten består av fler än två ledamöter och en av dessa får förhinder sedan handläggningen har påbörjats, är rätten ändå domför.

6 §

När *avdelning* behandlar ansökan om resning i *något av regeringsrätten avgjort mål* eller ärende, får *ledamot*, som deltagit i det tidigare avgörandet, *ej tjänstgöra på avdelningen*, om *domfört* antal ledamöter ändå är *att tillgå* inom domstolen.

När *Regeringsrätten* behandlar *en* ansökan om resning i *ett* mål eller ärende *som har avgjorts av Regeringsrätten*, får *inte någon ledamot* som deltagit i det tidigare avgörandet *ingå i rätten*, om *ett tillräckligt* antal ledamöter ändå *finns tillgängligt* inom domstolen.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 2009.

3 Förslag till lag om ändring i lagen (1974:579) om handläggningen av nådeärenden

Härigenom föreskrivs att 2 § lagen (1974:579) om handläggningen av nådeärenden ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Innan regeringen avgör ett nådeärende skall den, om särskild anledning föreligger, inhämta yttrande från högsta domstolen eller, när fråga är om ett mål i vilket regeringen, en förvaltningsdomstol eller en förvaltningsmyndighet är sista instans, från regeringsrätten. Den domstol som skall avge ett sådant yttrande är därvid beslutför med tre ledamöter.

Föreslagen lydelse

2 §¹

Om det finns särskild anledning, ska regeringen, innan den avgör ett nådeärende, inhämta ett yttrande från Högsta domstolen eller, i mål där regeringen, en förvaltningsdomstol eller en förvaltningsmyndighet är sista instans, från Regeringsrätten.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 2009.

¹ Senaste lydelse 1981:1089.

4 Förslag till lag om ändring i lagen (2006:304) om
rättsprövning av vissa regeringsbeslut

Härigenom föreskrivs att 8 § lagen (2006:304) om rättsprövning av
vissa regeringsbeslut ska upphöra att gälla vid utgången av juni 2009.